

da vidi, kako prihajajo in odhajajo vlaki, ter da je ob enem navadimo, kako padajo ali se vzdigujejo pregraje.

Na tokališčih kaže prirediti jame, katere podaljšamo sčasoma. Stara debela položimo lahko tako, da morajo žrebeta čez nja skočiti, ako hočejo do hrane priti. Preskočne ograje morajo iz prva biti nizke in zatem zmeraj večje in višje, toda vse naj se vrši previdno in polagoma.

Tako navadimo žrebeta marsičemu, česar bi se sicer strašila pozneje. Konj pripada sploh živalim, ki se jako rade učijo. Posestnik mora vsaj nekoliko potrpljenja in ljubezni do živalij svojih imeti, ter tako jih nauči marsičesa. So li žrebeta v to sposobna ali ne, opaziti je itak kmalu.

Kmetovalec.

Poštna hranilnica

je v letu 1895. skupila čistega dobička za 1.341.123 fl. 25 kr. Po postavi se od dobička nekoliko obrne za penzije poštnohраниčnih uradnikov, drugo pa pride v poštno, oziroma v državno blaginjo. Pri c. kr. poštnohраниčnem uradu na Dunaju je konec leta 1895. bilo 1183 uradnikov, (med njimi 157 spola ženskega), potem 168 strežnikov. Poštnohраниčno vložno knjižico je imelo 13.016 kmetovalcev, 8829 hlapcev in dekel, 12.180 težakov ali dninarjev, 91.434 strežnikov in drugih služnikov, 338.765 dijakov in učencev, 140.653 otrok. Število vložnih knjižic, ki se sedaj nahajajo med ljudstvom po Avstriji, je do danes naraslo čez 1.154.000, vredne so pa čez 103 milijone goldinarjev. Po krajih, kjer ni »Posojilnice«, tam priporočamo, naj bi vsakdo, ki pač ima z denarjem kaj opraviti, imel vložno knjižico poštnohраниčno.

Sejmovi. Dne 12. septembra pri Sv. Petru pri Radgoni in pri Sv. Antonu v Slov. gor. Dne 14. sept. v Braslovčah, Ivniku, Rušah, Rogatecu, pri Sv. Ani na Krembergu, v Golobinjaku in pri Sv. Janžu pri Spod. Dravogradu. Dne 15. sept. v Zdolah in Ljutomeru. Dne 17. sept. na Dobrni.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Volitev volilnih mož; požar; volilni shod; nov kandidat). Dne 5. septembra se je volilo 13 volilnih mož, ki bodo vsi glasovali za kandidata g. dr. Rosina; v Gornji Radgoni so odvisni posamezni izidi od agitacije. Opozarja se, da volijo dne 12. sept. občine Gornja Radgona, Polica, Ščatovci in Zbigovci, dne 14. sept. Mota, Bučevci, Volčja vas in Mursčak. — Pretečeni teden je pogorelo deset gospodarjev na Hrastju. Zgorelo je mnogo zrnja in krme; škoda je nad 20.000 gld. Siromaki potrebujejo nujne pomoči. Čujemo, da ljutomerski narodnjaki hočejo pričeti s pomožnim odborom. — Dne 13. sept. je volilni shod v Boračevi pri vrlm narodnjaku g. Veberiču. Govorili bodo dr. J. Dečko, Dragotin Hribar in dr. Fr. Rosina. Upamo obilne udeležbe. — Čuden kandidat se ponuja gornjeradgonskim volilem, slavnoznani Bračko iz Orehovca. Na noge prijatelji njegovi! Pomagajte raznim »feierberom«, ki se zanj toliko trudijo!

Iz Zadretske doline. (Častno občanstvo.) Občinski odbor občine Bočna je v javni seji dne 12. avgusta t. l. gosp. Antona Rodoška, župnika v Šmartni ob Dreti, načelnika okrajnega zastopa in namestnika okrajnega šolskega sveta Gornji grad, vsled mnogih zaslug, katere si je stekel za povzdigo in napredek Zadretske doline, imenoval svojim častnim občanom. Vročanje diplome vršilo se je dne 6. septembra prav si-

jajno. Ob 1/3. uri popoldne je dospela deputacija občine Bočna, na čelu jej gosp. župan v Šmartno, koja se je najpoprej popoldanske božje službe udeležila, poteni pa povabila čast. gospoda slavljenca k sprejetju diplome v lepo okinčano gostilnico Martina Remica. Tukaj se je po kratkem nagovoru, v pričo iz Gornjega grada došlih gospodov in gospej, na čelu jim gospoda župana in knezoškofijski oskrbnik, diploma vročila. Vidno ganjen zahvalil se je slavljenec deputaciji kakor tudi gospodom in gospej iz Gornjega grada za njih mnogobrojni obisk. Gromenje topičev in vihraječe zastave pričalo je jasno radost občinstva. Po slavnosti vršile so se raznotere napitnice z željo: Ljubi Bog naj ohrani čast. gospoda slavljenca zdravega in zadovoljnega še mnogo let v blagor in prid njemu udanega občinstva!

Od Velike Nedelje. (Volitve volilnih) mož za Veliko Nedeljo so se žalostno končale; dne 4. sept. sta bila izvoljena dva najhujša sovražnika kmečkega ljudstva, trdna Nemca, katera sta si pred par leti ustanovila »nemški feierber« in ga ali neposredno ali posredno tako drčirala, da sta bila letos res voljena za volilna moža za Veliko Nedeljo. Sicer se govori, da se Velikonedeljščanom v modri glaviči moti! Bog jih tega varuj! Prav dobro pa so izpadle volitve v okolici velikonedeljski. Izvoljeni so dobri, krščanski in narodni, zanesljivi možje, ki bodo trdni ko skala. Volilni možje so: V Trgovišču: g. Novak, v Cvetkovcih g. A. Horvat in T. Korpar, v Podgorcih g. M. Paulinič in F. Ozmeč.

Iz Trsta. (»Brivec« je oživel!) Ne čudite se ve prepirljive slovenske stranke o njegovem povratku med Slovence. Čul je vik in krik v Hades naših neznčajnih bojov strankarskega klanja. Predramili so ga iz spanja obupni boj na Tržaškem in v Istri, osebno mrženje strankarskih prenapetnežev na Goriškem, nezasišana otrpnelost središča Slovenije na Kranjskem; dalje hohtajč-nestrpnost pangermanov do slovenskih manjšin v Gradcu in Celovcu, ter pravični boj delavskega proletarijata po Slovenskem. Obupen klic Spinčičev: »Morituri vos salutant« je pretresel netrohljive kosti spečega »Brivca« — zemlja se je odprla in bruhnila na dan novim duhom nasičenega borivca, ki je takoj poiskal zarjavelo orodje, da je brusi in sicer tako hudo nabrusi, da bo rezalo na vse strani brez prizanesljivosti. Ni brivca brez šalona, ne bo »Brivca« brez lepih podob. A da ne zastane sapa zopet probujenemu borivcu za narodna in človeška prava, da ga ne pobere v drugo za njega nevarna denarna sušica, za katero mrjo slovenski šaljivi listi, sklicuje se na vse sloje slovenskega naroda, da mu pomagajo pri življenju. »Brivec« izhaja trikrat v mesecu in stane za vse leto 5 kron. Prva številka izide dne 9. oktobra t. l. Pisma, naročnino sprejema bivši voditelj slov. šole v Trstu, in upravnik lista M. Kamušič, bivajoč pri sv. Ivanu št. 165. Šaljivi Slovenci in Slovenke, sezite marljivo po peresu — ostali pa v žep.

Iz Sromelj pri Brežicah. (Toča.) Gospod urednik! Ze lani sem vam poročal, da nam je slana lepe naše nasade osmodila, ali še hujše ko lani, nas je zadela strašna šiba božja v soboto, dne 22. avgusta. Proti 1/4. uri popoldne se od zahoda nebo stemni nagloma, strašen piš podira drevje, razkriva strehe, in gosta toča se vsuje, debelejša od jajec in v 4 minutah je nam vzela z eno besedo, vse. — Vinogradi, obetajoči bogato trgatve, stojijo brez perja in brez grozdja tu, koruza, fižol, zelje in vsa letina, katera je letos tako lepa bila, je uničena in v zemljo poteptana. Tužni tavamo okoli in jokamo, s čim se bomo preživili? Dosti je pa takih, ki imajo to krivo vero, da toča ni od Boga, ampak da narejena od človeka in zlasti neumneži to očitajo duhovnikom; a tega ne vedo, da jo le naši grehi delajo, ker z njimi Boga žalimo in tako srd božji

na sebe kličemo. Kakor se čuje, so hudo zadete občine Videm, Pleterje, Sromlje in Pišce, nekaj manj pa Bizelsko. Prosimo torej, naj nam naši zastopniki pomorejo do kakšne pomoči, bodisi od koder koli.

S Pohorja. (Ta poslanec bode pomagal kmetom.) Na volilni dan se bliža volišču mali, debel možiček, pozdravlja volilce z besedami: »Koga bomo volili? Jaz vem za poslanca, tam v mestu Mariboru. On je bogat človek, ta bo kmetom pomagal — za njega moramo delovati. — Kako pa nam bode pomagal? Bode prišel za kmeta orat, kosit, živine pitat, bo kmetu kupil par volov ali krav, bode plačal za nas davek, bo plačal dolge za nas, bode nam pa svoje denarje razdelil? To vse ne. Kako pa nam bode torej pomagal? Morebiti bode milijonarjem denarje pobral in kmetom razdelil? To ne more. No, kako pa nam bode tedaj pomagal? — On bode pobral slabe Slovence skupaj, njih pobasal v koš in nje prodal Nemcem, da bodo Nemci opravičeno rekli: Kako neumen je Slovenec, rajši voli nasprotnika, kakor sam sebe. Naši sedanji poslanci so naši prijatelji, so sinovi našega rodu, njim so znane naše težave, oni delajo vedno v prid našega naroda. Ako vam naši poslanci ne morejo zadostiti; bode nam torej zadostil poslanec, ki v denarjih plava, kateri ne ve, kako se kmet trudi, kako si on kruh prideluje. On ne živi med kmečkim ljudstvom, on tudi ne ve, kaj je kmetu, kaj je narodu treba. Tak poslanec, ki Slovence nič ne privošči in ga po volitvi le zatira, — tak poslanec ne more in tudi noče nam slovenskim kmetom pomagati. Koga pa bi torej naj volili? Katero roko imaš rajši, svojo ali roko svojega soseda? Katero suknjo imaš rajši, svojo ali enako svojega soseda, katera te nikdar grela ne bo? To premisli in voli!

Iz Ljutomer. (Na Gvenu) so v minolem mesecu zmerili največjo vročino dne 5. avgusta, (26° 6' C), najbolj hladno 19. avgusta, (10° 3' C). Deževnih dni bilo je 19, največ dežja dne 6. avgusta. Toča prikazala se je dvakrat, ali škode ni povzročila po polji, pač pa po vinogradih dne 6. avgusta dvakrat, zaran in zvečer. Žetvo smo pri nas v poznih letinah gotovi navadno do dne 15. ali 18. julija, v zgodnjih pa do okoli 10. julija. Ali letos se je zavoljo vednega deževanja delo nakopičilo, da ga skoro ne moremo zmagovati. Oves in jaro rž smo na njivi imeli še sredi avgusta, repe še tistokrat nismo mogli posejati, a na vrsto je prišla že košnja otave. Prahe za ozimino ni bilo mogoče orati, kakor bi bili radi. Jajblanc so rodne precej, posebno kar je mlajšega drevja. Ob Muri je toča škodo naredila, kakor čujemo, v Volčjivsi in v Bučevcih.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so brzojavno častitali k dvestoletnici dunajskega pešpolka »Deutschmeister«. — Dne 7. septembra se je v navzočnosti nadvojvode Evgena položil temelj za spomenik polku »Deutschmeister«. — Državni zbor se snide okoli dne 1. oktobra. Naj bi vendar potem kmalu vsprejel domovinsko postavbo!

Češko. Te dni se vrši katoliški shod za budejeviško škofijo v Taboru. — Mestni zastop v Pragi je daroval za češke manjšine v nemških mestih 5000 gld. — V Liberci je češka ljudska šola prenapolnjena.

Solnograško. Danes teden se je zvršil IV. splošni avstrijski katoliški shod. Sklepni govor so imeli kardinal Haller. Prav dobro znamenje za ta shod je to, da vsi

liberalni listi čezenj zabavljajo. Krščansko ljudstvo ustaja ne samo po vaseh, ampak tudi po mestih.

Štajarsko. Oni dan sta se v Kalsdorfu pri Gradcu na shodu poskusila Kaltenegger in Morre. Poslednji se je pa moral prepričevalnim besedam Kalteneggerjevimi umakniti. — Za mestno skupino Slov. Gradec, Šoštanj itd. kandidujeta dr. Eduvard Glančnik in pa št.-peterski Lenko. Oba obljubujeta, da hočeta Slovence pohrustati.

Koroško. Nemski katoličani niso bili pri prvotnih volitvah tako srečni, kakor naši bratje Slovenci, ki so politično izvrstno izšolani. — Mac Nevin vedno najde kako bolezen, da le Slovincem shode prepreči. Na ta način je tudi prepovedal glavni zbor Ciril-Methodove družnice v Dvoru.

Kranjsko. Namesto pokojnega kanonika Kluna kandidira za državni zbor dr. Ivan Šustersič. — Deželni šolski svet je dovolil za gimnazijo v Kranju vsoprednico k prvemu razredu, in Gautsch je hotel svoje dni to gimnazijo zatreti! — Vodovod v Kočevju bode kmalu gotov, potem se pa začne delati vodovod v Novem mestu.

Primorsko. Monsignor Andrej Šterk, novi tržaški škof, je bil dne 8. septembra slovesno umeščen. — Grof Badeni je včeraj došel skozi Soško dolino v Gorico, danes pa se pelje v Trst. Naj se grof Badeni prepriča, kako zanemareno je Primorsko, potem pa naj pomaga, posebno da pridejo Slovenci do svojih pravic!

Ogersko. Že pred tednom se je sešel državni zbor. Minister Lukacz je poslancem naznanil, da je carinska in trgovinska pogodba z avstrijsko vlado dogovorjena, da Ogrji po novi pogodbi profitirajo na leto 4 milijone in bodo imeli avstro-ogersko banko takorekoč v svojih rokah. Kakor vse kaže, bode nova pogodba za našo državno polovico zopet tako krivična, kakor do zdaj, ker so naši ministri proti Madjarom vse premeški.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so poslali posebno pismo odboru, ki koncem tega meseca priredi protiframasonski shod v Tridentu na južnem Tirolskem, ter opominjajo vse vernike, naj se vojskujejo proti framasonom.

Italijansko. Prestolonaslednik Viktor Emanuel se poroči s črnogorsko princesinjo Heleno, ki prestopi h katoliški veri, okoli vseh svetnikov v Rimu. Toda vsled papeževega ukaza se poroka ne sme vršiti v nobeni baziliki ali večji cerkvi.

Francosko. V Parizu se delajo velikanske priprave na krasen vsprejem ruskega carja. — Več okrajnih zastopov je učiteljem in učencem prepovedalo udeležbo pri procesijah in raznih drugih cerkvenih svečanostih. Kdaj vendar neha preganjanje katoličanov?

Nemško. Cesar in cesarica sta zelo slovesno vsprejela dne 5. sept. rusko carsko dvojico v Vratislavu. Kancelar knez Hohenlohe se je v nedeljo pri carju mudil celo uro. Dne 7. sept. pa sta car in carica odpotovala v Kodanj, glavno mesto Danske.

Rusko. Generalni povernér v Varšavi, grof Šuvalov, ki bojdá postane naslednik Lobanova, je pred tednom nevarno zbolel; zadela ga je kap. Te dni se mu je zdravje nekoliko zboljšalo. Šuvalov je prijatelj Avstrije.

Turško. Turčini so v Carigradu dne 26., 27. in 28. avgusta pomorili sedem tisoč krščanskih Armencev. Klanje je trajalo 27 ur, in policija in vojaštvo se niti ni ganilo. — Na Kreti je zopet mir. Krščanski Krečani so zadovoljni s svobodščinami, katere jim je dal sultan, ne pa mohamedanci. Od teh jih mnogo hoče Kreto zapustiti. — Po vsej Macedoniji se razširjajo oklici, naj se vse ljudstvo spunta.

Špansko. Na Filipinskih otokih v vshodni Aziji, kjer je nedavno izbruhnila ustaja, imajo Španci samo